

Cauza 32/75

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 30 SEPTEMBRIE 1975*

Anita Cristini

împotriva

Société nationale des chemins de fer français

**(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Cour d'appel din Paris)**

„Tarife feroviare pentru familiile numeroase”

În cauza 32/75,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Cour d'appel din Paris, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

ANITA CRISTINI, VĂDUVA LUI EUGENIO FIORINI, cu domiciliul în Vénissieux, Franța

și

SOCIÉTÉ NATIONALE DES CHEMINS DE FER FRANÇAIS, cu sediul la Paris,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257 din 19 octombrie 1968),

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, J. Mertens de Wilmars și Mackenzie Stuart, președinți de cameră, A. M. Donner, R. Monaco, P. Pescatore, H. Kutscher, M. Sørensen (raportor) și A. O'Keefe, judecători,

avocat general: A. Trabucchi

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1. Prin hotărârea din 14 martie 1975, primită la grefa Curții la 21 martie 1975, Cour d'appel din Paris a solicitat Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, să se pronunțe cu privire la faptul dacă, pentru lucrătorii din statele membre, cardul de reduceri emis de SNCF reprezintă, în cazul familiilor numeroase, un „avantaj social” în sensul articolului 7 din Regulamentul nr.

* Limba de procedură: franceza.

1612/68 al Consiliului Comunităților Europene din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257 din 19 octombrie 1968);

2. Din hotărârea de trimitere reiese că acțiunea principală privește refuzarea de către SNCF a cererii de acordare a unui astfel de card de reduceri, cerere depusă de o resortisantă italiană cu domiciliul în Franța, al cărei soț, tot cu cetățenie italiană, lucra în Franța, unde a decedat în urma unui accident de muncă, lăsând în urmă o văduvă și patru copii minori;
3. Cererea a fost refuzată pe motivul cetățeniei reclamantei, în temeiul dispozițiilor dreptului francez, care prevăd că respectivul card de reduceri pentru familiile numeroase este, în principiu, rezervat numai resortisanților francezi, și că acesta este emis doar pentru străinii al căror stat de origine a încheiat cu Franța un tratat de reciprocitate în acest domeniu, ceea ce nu este cazul Italiei;
4. Legea franceză din 29 octombrie 1921, astfel cum a fost modificată de Legea din 24 decembrie 1940 și de Decretul din 3 noiembrie 1961, prevede că, în familiile care au cel puțin trei copii cu vârsta mai mică de optsprezece ani, la cererea capului familiei, tatăl, mama și fiecare dintre copii primesc un card de identitate, care le oferă dreptul la anumite reduceri la tarifele SNCF;
5. Code français de la famille et de l'aide sociale (Codul francez privind familia și asistența socială – Decretul din 24 ianuarie 1956) prevede, la articolul 20, că, pentru a ajuta familiile să își crească copiii, li se acordă anumite indemnizații și prestații, enumerate neexhaustiv, printre care figurează, în afara prestațiilor familiale prevăzute de legislația în materie de securitate socială și de reducerile sau scutirile de taxe, reducerile la tarifele de transport feroviar, prevăzute de legea menționată;
6. Chiar dacă, pronunțându-se în temeiul articolului 177, Curtea nu este competentă să aplice norma comunitară într-un anumit caz și, prin urmare, să se pronunțe cu privire la o dispoziție de drept național, aceasta poate totuși să furnizeze instanței naționale elementele de interpretare care intră sub incidența dreptului comunitar, pe care le-ar utiliza la evaluarea efectelor acestei dispoziții.
7. Articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 prevede că lucrătorul resortisant al unui stat membru nu poate fi tratat diferit de lucrătorii naționali, pe teritoriul celorlalte state membre, pe motiv de cetățenie, în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă și de muncă;
8. În conformitate cu alineatul (2), acesta beneficiază „de aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali”;
9. Potrivit alineatului (3), acesta beneficiază, de asemenea, „în același temei și în aceleași condiții ca și lucrătorii naționali, de formare în școli profesionale și centre de recalificare”;
10. Intimatul din acțiunea principală a susținut că avantajele prevăzute astfel sunt exclusiv cele inerente statutului de lucrător, având în vedere că acestea sunt legate de contractul de muncă în sine;
11. Deși este adevărat că anumite dispoziții ale acestui articol se referă la relații care rezultă din contractul de muncă, există și alte dispoziții, precum reintegrarea profesională și reangajarea în caz de șomaj, care nu au nici o legătură cu astfel de relații și presupun chiar încetarea unui contract de muncă anterior;

12. În aceste condiții, referirea la „avantajele sociale” de la articolul 7 alineatul (2) nu poate fi interpretată în mod restrictiv;
13. Rezultă, în perspectiva egalității de tratament vizate de dispoziția în cauză, că sfera de aplicare materială trebuie să fie delimitată astfel încât să cuprindă toate avantajele sociale și fiscale, indiferent dacă acestea sunt legate sau nu de contractele de angajare, precum reducerile la tarifele de transport pentru familiile numeroase;
14. Este necesar să se analizeze dacă un astfel de avantaj trebuie să fie acordat văduvei și copiilor după decesul lucrătorului migrant, atunci când legea națională prevede că, la cererea capului familiei, se eliberează, pentru fiecare membru al familiei, un card de identitate, care acordă dreptul la reduceri;
15. Întrucât văduva și copiii minori ai unui resortisant al statului membru în cauză au dreptul la astfel de carduri, cu condiția ca respectiva cerere să fi fost făcută de tată înainte de deces, același lucru trebuie să fie valabil și în cazul în care tatăl decedat era lucrător migrant, resortisant al altui stat membru;
16. Ar contraveni scopului și spiritului reglementărilor comunitare referitoare la libera circulație a lucrătorilor ca urmașii să fie privați de un astfel de beneficiu ca urmare a decesului lucrătorului, având în vedere că beneficiul respectiv este acordat urmașilor unui resortisant al statului membru în cauză;
17. În această privință, este important să se precizeze că dispozițiile Regulamentului nr. 1251/70 al Comisiei privind dreptul lucrătorilor de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ce au ocupat un loc de muncă pe teritoriul acestuia;
18. Articolul 3 alineatul (1) din acest regulament prevede că, în cazul în care un lucrător a obținut dreptul de a rămâne cu titlu permanent pe teritoriul unui stat membru, membrii familiei sale, care locuiesc împreună cu acesta, au dreptul să rămână acolo după decesul acestuia, în vreme ce articolul 7 prevede că „dreptul la un tratament egal, prevăzut de Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului, se aplică tuturor beneficiarilor prezentului regulament”;
19. Este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului trebuie să fie interpretat în sensul că avantajele sociale vizate de dispoziția în cauză includ cardurile de reducere la tarifele de transport, emise de o autoritate feroviară națională în cazul familiilor numeroase, chiar dacă acest avantaj este solicitat abia după decesul lucrătorului, în favoarea familiei sale care a rămas în același stat membru;

Cu privire la cheltuielile de judecată

20. Cheltuielile efectuate de către guvernul francez, guvernul italian și Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;
21. Procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Cour d'appel din Paris, prin hotărârea din 14 martie 1975, hotărăște:

Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului trebuie să fie interpretat în sensul că avantajele sociale vizate de dispoziția în cauză includ cardurile de reducere la tarifele de transport, emise de o autoritate feroviară națională în cazul familiilor numeroase, chiar dacă acest avantaj este solicitat abia după decesul lucrătorului, în favoarea familiei sale care a rămas în același stat membru;

Lecourt Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner Monaco

Pescatore Kutscher Sørensen O'Keefe

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 30 septembrie 1975.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
R. Lecourt